
 <p>Iestāde: Labklājības ministrija Struktūrvienība: Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām vadošā iestāde</p>	<p>APSTIPRINĀTS;</p> 	<p>Dokumenta nosaukums: Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām vadlīnijas risku pārvaldībai 2014.-2020. gada plānošanas periodā</p>	
	<p>Vadošās iestādes vadītāja L.Grafa</p>	<p>Datums: 19.02.2019.</p> <p>Versija: 1.1.</p>	<p>Reģ. Nr.: I/VADL/EAFVP</p>

EIROPAS ATBALSTA FONDA VISTRŪCĪGĀKAJĀM PERSONĀM VADLĪNIJAS RISKU PĀRVALDĪBAI 2014.-2020.GADA PLĀNOŠANAS PERIODĀ

Ievads

Lai darbības programmas „Pārtikas un pamata materiālās palīdzības sniegšana vistrūcīgākajām personām 2014.-2020. gada plānošanas periodā” (turpmāk-darbības programma) vadībā iesaistītās institūcijas varētu ieviest kvalitatīvu vadības un kontroles sistēmu, tajā skaitā, identificēt, izvērtēt un vadīt iespējamus riskus, Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (turpmāk - fonda) vadošā iestāde ir izstrādājusi „Eiropas Atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām vadlīnijas risku pārvaldībai 2014.-2020. gada plānošanas periodā” (turpmāk – vadlīnijas). Vadlīniju mērķis ir sniegt fonda vadošai un sertifikācijas iestādei metodisku atbalstu efektīvas risku pārvaldības nodrošināšanai darbības programmas īstenošanā.

Fonda sadarbības iestāde un revīzijas iestāde pielāgo vadlīnijas tām noteikto funkciju risku pārvaldībā.

Vadlīnijas sastāv no trijām daļām, kurās aprakstīts risku pārvaldības process. Vadlīnijās ir piedāvātas ieteicamās risku aprakstam izmantojamās veidlapas, kas pievienotas pielikumos:

- ✓ ieteicamā darba tabula fonda riska pārvaldības procesa soļu dokumentēšanai (turpmāk – darba tabula (1. pielikums)), kurā uzskaita visus iespējamus riskus, apraksta to cēloņus un iespējamās sekas, norāda iestāšanās varbūtību un riska līmeni, detalizēti apraksta darbības riska novēršanai vai mazināšanai;
- ✓ ieteicamā darba tabula fonda riska iestāšanās varbūtības un seku – riska ietekmes noteikšanai (turpmāk - 2.pielikums).

Risku pārvaldība ir mērķtiecīgi veikta iespējamo risku iestāšanās varbūtības un seku analīze, kas dod iespēju izvēlēties efektīvu rīcību (preventīvo, seku mazināšanas vai novēršanas) modeli un īstenot to.

Risku pārvaldības process

Riskus apraksta, lai noteiktu galvenās riska jomas un izvērtētu to potenciālo ietekmi uz darbības programmas īstenošanu. Lai īstenošana noritētu veiksmīgi un netiktu pakļauta neparedzētiem apstākļiem neveiksmīgu un neefektīvu lēmumu dēļ, tās vadības procesā ir jāmeklē atpazīt riskus, tos novērtēt, analizēt riska apstākļus un samazināt riska ietekmi. Riska faktoru un riska seku

noteikšana palīdz secināt, kādi ārējie faktori, kas atrodas ārpus darbības programmas plānošanas un īstenošanas robežām un nav tās kontrolē, ir izšķiroši veiksmīgai īstenošanai un rezultātu sasniegšanai.

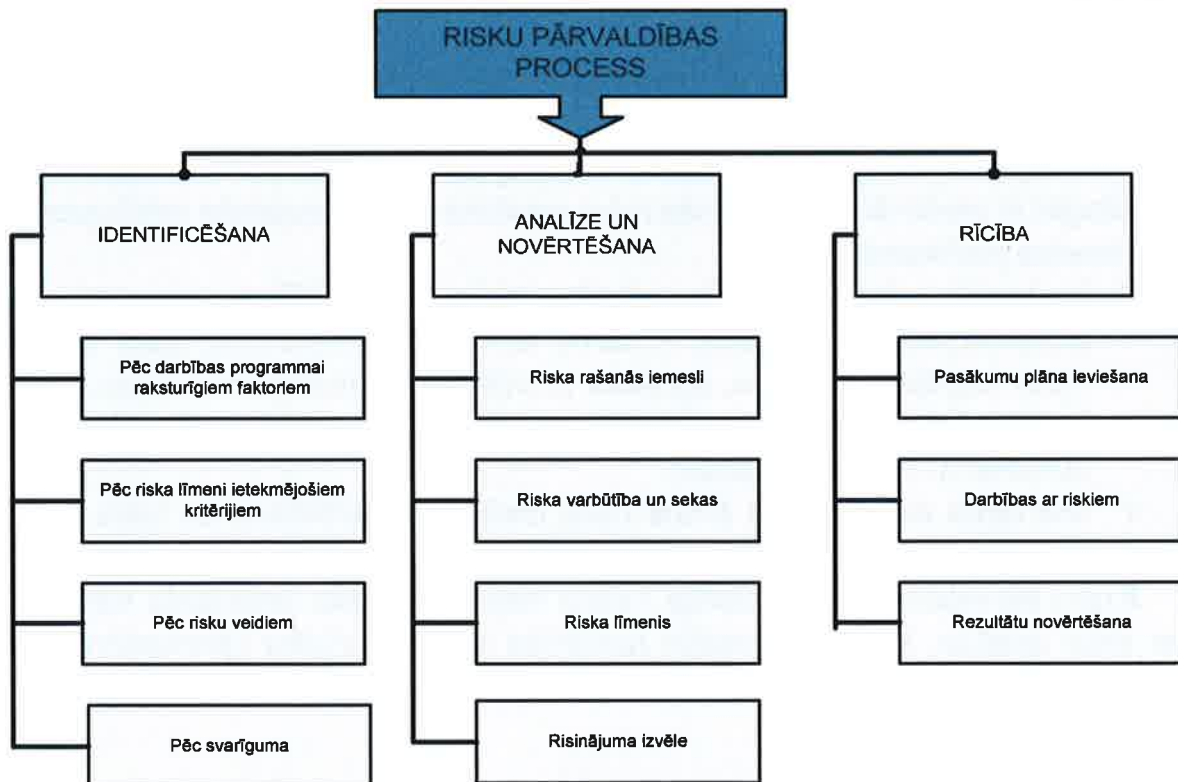
Būtisks nav uzrādīto risku daudzums, bet tas, cik kvalitatīvi veikts risku izvērtējums un vai ir paredzēti atbilstoši risku novēršanas vai mazināšanas pasākumi.

Risku pārvaldības mērķis – nodrošināt efektīvu un normatīvo aktu prasībām atbilstošu fonda darbību īstenošanu, lai novērstu vai mazinātu identificēto iespējamo risku radītās negatīvās sekas, kas var apdraudēt darbības programmas mērķa sasniegšanu.

Risku pārvaldības procesu iedala trīs etapos – risku identificēšana, analīze un novērtēšana, rīcība. Rīcību noslēdz risku uzraudzība – īstenoto pasākumu rezultātu novērtēšana.

Risku pārvaldība nozīmē sistēmisku pieeju, t.i., risku pārvaldības metodes ir jānodrošina gan fonda darbību sagatavošanas posmā, gan īstenošanas posmā. Sagatavošanas posmā formulē un dokumentē iespējamus riskus, analizē un novērtē tos, izstrādā darbību aprakstu risku novēršanai vai mazināšanai. Īstenošanas posmā, apzinoties kāda jauna riska iespējamību, ir atkārtoti jāveic risku analīze un novērtēšana, kā arī jāpārstrādā darbību apraksts risku novēršanai vai mazināšanai. Risku pārvaldības process ir parādīts 1. attēlā.

1. attēls

Risku pārvaldībai izveido darba grupu, ko vada vadošās vai sertifikācijas iestādes vadītājs, sastāvā iekļaujot vadošās un sertifikācijas iestādes pārstāvi un ministrijas struktūrvienības amatpersonu, kas saistīta ar iekšējās kontroles

sistēmas nodrošināšanu, kā arī nepieciešamības gadījumā piesaistot citas ministrijas amatpersonas. Ja risks pārsniedz vadošās un sertifikācijas iestādes kompetenci, darba grupas vadītājs iniciē citu fonda vadībā vai īstenošanā iesaistīto institūciju pārstāvja uzaicināšanu vai iekļaušanu darba grupā.

Risku pārvaldības procesa nodrošināšanai nozīmē atbildīgo personu par risku pārvaldības procesa norisi.

I. Risku identificēšana notiek, analizējot datus un informāciju, lai noteiktu vājās puses un nepilnības dažādos fonda vadībā un īstenošanā iesaistīto institūciju darbību aspektos un īstenošanas posmos.

1. Nosaka iespējamus riskus, ņemot vērā šādus darbības programmai raksturīgus faktoros:
 - 1.1.novitāte - jauna funkcija Labklājības ministrijā (turpmāk - ministrija), kas no vienas puses daļēji izmanto zemkopības nozarē jau aprobētu pārtikas paku izdalīšanas shēmu, to paplašinot saturiski, precīzāk mērķējot un papildinot ar papildpasākumiem, no otras puses jauna programma, kas satur visus Eiropas Savienības fondu sistēmas elementus;
 - 1.2.atbilstība mērķim - formulēts mērķis un iezīmēti atbalstāmo darbību veidi;
 - 1.3.ierobežotība laikā - noteikts Eiropas Savienības budžeta saistību attiecināšanas periods;
 - 1.4.finansiālo, materiālo un cilvēkresursu ierobežotība - konkrēti resursu apmēri iezīmēti darbības programmā un īstenošanas normatīvajā regulējumā;
 - 1.5.juridiskā sakārtotība - visi procesi definēti tiesību aktos, skaidri noteiktas atbildības, normatīvi regulēti pienākumi un tiesības, prasības, kritēriji un nosacījumi;
 - 1.6.pastāvīga attīstība – regulārs procesu un iesaistīto pušu viedokļu izvērtējums, kas ir pamats darbības programmas darbību pilnveidei;
 - 1.7.sabiedrības līdzdarbība - sabiedrības iesaistes un viedokļu saskaņošanas nepieciešamība.
2. Nosaka iespējamus riskus, ņemot vērā riska līmeni ietekmējošus kritērijus:
 - 2.1.vadošās iestādes funkciju deleģēšanas iespēju izmantošana un sadarbības iestādes kapacitāte un spēja sadarboties;
 - 2.2.izvērtējumu, ziņojumu, pārskatu sagatavošana un iesniegšana paredzētajā kvalitātē un termiņos;
 - 2.3.mērķa grupas skaitliskās izmaiņas vai tās noteikšanas izmaiņas;
 - 2.4.atbalstāmo darbību saturiskās vai apmēra izmaiņas;
 - 2.5.funkciju nodrošināšanai nepieciešamo iepirkumu veikšana, atbilstoši iepirkuma plānā paredzētajam;
 - 2.6.vadošās vai sertifikācijas iestādes funkciju nodrošināšanā piesaistīto amatpersonu kompetence, cilvēkresursu kapacitātes un attīstības nodrošināšana, personāla izmaiņu vadība.
3. Riskus sagrupē pēc risku veidiem:
 - 3.1.Stratēģiskās vadības riski - riski, kā ietekmē var nākties veikt izmaiņas darbības programmā - samazināt vai mainīt piedāvātā atbalsta apmēru vai

mainīt atbalstāmo pasākumu klāstu atbilstoši politiskajām prioritātēm, piemēram, trūcīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas, demogrāfiskās situācijas pasliktināšanās, izmaiņas starptautiskajā politiskajā un ekonomiskajā vidē;

- 3.2. Vadības riski – riski, kas ietekmē darbības programmas vadību, tajā skaitā uzraudzību un novērtēšanu, izraisa laika grafika izmaiņas, kas var radīt citu risku iespējamību. Piemēram, vadības pieredzes trūkums, vadības komandas nespēja sastrādāties, neprecīzi sadalīti pienākumi un veicamie uzdevumi, procesu vadība nav efektīva, vadībā iesaistītas iestādes vietēji izvirzīto prasību neatbilstība Eiropas Komisijas izvirzītajām prasībām, komunikācijas risks, valodas prasmju vai kultūras atšķirību dēļ, kas ierobežo saziņu un neļauj gūt labumu no savstarpējas sadarbības;
- 3.3. Personāla riski – riski, kas attiecas uz darbības programmas vadībā un īstenošanā iesaistīto personālu, piemēram, tā nepietiekamās zināšanas vai prasmes, specifisku apmācību iespēju neesamība tirgū, personāla mainība, cilvēkresursu nepietiekamība institūcijā vai to neefektīvs sadalījums, lai veiktu paredzētās funkcijas, amatpersonu kvalitatīvas aizvietošanas apgrūtinājums;
- 3.4. Finanšu riski – riski, kas saistīti ar darbības programmas finanšu instrumentiem, piemēram, valsts budžeta priekšfinansējuma trūkums, tirgus situācijas un cenu nepārzināšana, uz nepareiziem pieņēmumiem plānota finanšu plūsma un inflācija, kuras dēļ uzsākot darbību īstenošanu, plānotās izmaksas var būtiski atšķirties no reālajām;
- 3.5. Īstenošanas riski – riski, kas rodas, ja procesi vai procedūras darbojas kļūdaini vai nedarbojas vispār, kā rezultātā tiek būtiski traucēta vai kavēta darbību īstenošana, ieskaitot krāpšanās risku. Piemēram, nepilnīga vai neatbilstoša organizatoriskā struktūra, neprecīzi definēti uzdevumi, kā arī atbildīgie par to izpildi, dokumentu plūsmā nav pietiekami izmantotas elektroniskās informācijas aprites iespējas, nepietiekams finanšu, laika un cilvēkresursu ieguldījumu apjoms jaunas informācijas sistēmas izstrādē un ieviešanā, nepietiekama informācijas drošība, tajā skaitā nesankcionētas piekļuves risks u.c.;
- 3.6. Juridiskie riski – riski, kas attiecas uz spēkā esošo normatīvo aktu prasību neievērošanu, līgumsaistību neievērošanu un citiem juridiskiem aspektiem, t.sk. nepareiza iepirkuma procedūras veikšana;
- 3.7. Informācijas pieejamība un informācijas apmaiņas riski - riski, saistībā ar dažādu līmeņa informācijas apmaiņas nepietiekamu nodrošināšanu, piemēram, informācija iestādes iekšienē netiek efektīvi atlasīta, strukturēta un izplatīta, kas izraisa apgrūtinātas sadarbības risku starp procesā iesaistītajiem. Savukārt mērķa grupai un citām darbības programmas vadībā vai īstenošanā iesaistītajām institūcijām nepieejama, neskaidra un nepietiekami aktuāla informācija prasa papildus ieguldījumus informācijas sniegšanai mērķgrupai vai tās pārstāvjiem klātienē.

4. No visiem identificētajiem riskiem atlasa būtiskākos, lai kvalitatīvāk varētu veikt risku analīzi un novērtēšanu.

Vadlīniju 1.pielikumā sagrupēti, iespējamie riski, bet vadošās un sertifikācijas iestādes amatpersonas doto tabulu var papildināt ar citiem identificētajiem riskiem, var mainīt to formulējumus, atbilst mazāk svarīgos un tālākās risku pārvaldības procesa darbības veikt tikai būtiskākajiem riskiem.

II. Analīze un novērtēšana sniedz iespēju katram no riskiem piešķirt prioritātes novērtējumu, ņemot vērā esošās darbības, procesus vai plānus, kas tiks izmantoti, lai mazinātu risku.

1. Riska rašanās iemeslu analīze.

Pastāv iespēja, ka riski var būt viens ar otru cieši saistīti. Tāpēc, identificējot riskus, izvērtē to cēloņus un analizē, vai attiecīgo risku sekas nebūs saistītas ar citu risku iestāšanos.

2. Riska iestāšanās varbūtību un seku novērtēšana.

Riska analīze ļauj katram riskam piešķirt riska līmeni, ņemot vērā riska iestāšanās varbūtību un sekas riska iestāšanās gadījumā, skatīt 2.pielikumu Darba tabula fonda riska iestāšanās varbūtības un seku – riska ietekmes noteikšanai.

Varbūtība – iespējamais riska iestāšanās biežums (izteikts punktos) darbības īstenošanas laikā vai noteiktā laika periodā;

Sekas – riska seku ietekme (izteikta punktos) uz darbības īstenošanu kopumā, finanšu un cilvēku resursiem, plānotajām aktivitātēm un citiem darbībai raksturīgiem faktoriem.

Risku analīzi un risku līmeņa noteikšanu ieteicams dokumentēt.

3. Riska līmeņa noteikšana.

Riska līmeni nosaka, izmantojot 2.attēlu, piemērojot šādus prioritātes līmeņa rādītājus:

- zems, ja punktu skaits ir robežās no diviem līdz trijiem;
- vidējs, ja vērtējums sasniedz no četriem līdz septiņiem punktiem;
- prioritāte ir augsta, ja punkti sasniedz astoņas līdz deviņas vienības.

RISKA LĪMEŅA (PRIORITĀTES) NOTEIKŠANA				
VARBŪTĪBA	RISKA SEKAS			
	MAZSVARĪGAS (1)	VAIRĀK MAZSVARĪGAS NEKĀ SVARĪGAS (2)	VAIRĀK SVARĪGAS NEKĀ MAZSVARĪGAS (3)	SVARĪGAS (4)
MAZ TICAMS (1)	ZEMS (2)	ZEMS(3)	VIDĒJS(4)	VIDĒJS(5)
RETI (2)	ZEMS(3)	VIDĒJS (4)	VIDĒJS(5)	VIDĒJS (6)
PERIODISKI (3)	VIDĒJS (4)	VIDĒJS (5)	VIDĒJS (6)	AUGSTS (7)
ATKĀRTOTI (4)	VIDĒJS(5)	VIDĒJS (6)	AUGSTS (7)	AUGSTS (8)
BIEŽI (5)	VIDĒJS(6)	AUGSTS (7)	AUGSTS (8)	AUGSTS (9)

Riska līmenis norāda nepieciešamo reakciju – cik detalizēti jāizstrādā darbību apraksts attiecīgā riska novēršanai vai mazināšanai, kāda uzmanība jāpievērš riska iestāšanās gadījumā, kāds ir riska raksturs prioritāte attiecībā uz darbību. Palīdz koncentrēt vadības uzmanību uz augsta līmeņa riskiem, ļauj noteikt, kad ir jārikojas nekavējoties risku iekļaujot risku reģistrā un kad darbību apraksti vēl jāpapildina.

Izvērtējot un 2.pielikumā ierakstot riska varbūtību, sekas un to nozīmīgumu, var konstatēt būtiskākos riskus, kuru novēršanai vai mazināšanai ir jāizstrādā darbību apraksts riska novēršanai vai mazināšanai. Darbības sagatavošanas posmā identificētos riskus ar **augstu** riska līmeni, būtiskākos riskus ar **vidēju** un **zemu** riska līmeni ieraksta 1.pielikumā.

4. Darbību apraksts un labākā risinājuma izvēle.

Risku novēršana vai mazināšana ietver organizatoriskus un tehniskus pasākumus, kuri jāveic ar mērķi minimizēt zaudējumu apjomu, kas rastos nelabvēlīgu notikumu attīstības dēļ.

Vadlīniju 1.pielikuma 7. kolonnā „Darbību apraksts riska novēršanai vai mazināšanai” ieteicams saplānot visas darbības, iekļaujot priekšrakstus ar norādījumiem konkrētām iesaistītām personām, kādi pasākumi tām jāveic un kādas var būt sagaidāmās sekas, iestājoties tai vai citai riska situācijai. Plānojot darbības un, izvērtējot situāciju, nepieciešams pārliecināties, vai ir iespējams veikt pasākumus, kas novērstu attiecīgo risku jau pirms darbības uzsākšanas. Šāds detalizēts plānojums sniedz iespēju savlaicīgi reaģēt uz negatīvajām sekām riska gadījumos, samazina nenoteiktību un pozitīvi ietekmē cilvēku darbību riska apstākļos.

Vadoties pēc detalizētā darbību apraksta, atzīmē plānotās darbības riska novēršanai vai mazināšanai iepriekšējā punktā atlasītajiem riskiem ar **augstu** un nepieciešamības gadījumā **vidēju** riska līmeni. Riska reģistrā nosaka riska īpašnieku un izveido riska vadības plānu - atlasītās darbības, kas papildinātas ar rīcības aprakstu konkrētos termiņos.

Pasākumiem riska vadības plānā ir jābūt:

- ekonomiskiem, tajā skaitā, pasākumu izmaksām ir jābūt mazākām nekā iespējamie zaudējumi riskam iestājoties;
- reāli īstenojamiem.

III. Rīcība

1. Riska vadības plāna ieviešana.

Vadošā un sertifikācijas iestāde vai, ja risks ir iekļauts riska reģistrā, tad nozīmētais riska īpašnieks rīkojas atbilstoši riska vadības plānā paredzētajām darbībām – vienreizējiem vai regulāriem pasākumiem un to ieviešanas termiņiem identificēto risku mazināšanai vai novēršanai. Risku pārvaldības procesā ir būtiski, lai visas iesaistītās personas būtu informētas un laikus saņemtu informāciju par notiekošajām darbībām un plānotajām izmaiņām.

2. Darbības ar riskiem.

Risku pārvaldība uzsākas darbības programmas sagatavošanas laikā un turpinās tās īstenošanas laikā, izrietotī riski ir periodiski jāpārskata, lai nodrošinātu to, ka darbību apraksts risku novēršanai vai mazināšanai joprojām ir atbilstošs. Īstenošanas posmā, veicot ieplānotās darbības, rodas situācijas, kad var iestāties kāda jauna riska iespējamība, paaugstināties vai pazemināties kāda jau identificēta riska līmenis. Šādās situācijās ir atkārtoti jāveic riska analīze un novērtēšana, kā arī jāpārstrādā darbību apraksts risku novēršanai vai mazināšanai risku novēršanai vai mazināšanai.

3. Sekošana un rezultātu novērtēšana.

Risku identificēšanu un vērtēšanu vai pārvērtēšanu veic ne retāk kā reizi gadā, atbilstoši institūcijas iekšējai risku pārvaldības kārtībai.

Ieteicamā darba tabula fonda riska pārvaldības procesa soļu dokumentēšanai

Riska apraksts	Riska ceļoņi	Varbūtība (1-5)	Seku apraksts	Sekas (1-4)	Riska līmenis (zems-vidējs-augsts)	Darbību apraksts riska novēršanai vai mazināšanai
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Stratēģiskās vadības risks						
Atbalstāmo darbību prioritāšu maiņa						
Trūcīgo personu skaita būtiskas izmaiņas						
Demogrāfijas situācijas pasliktināšanās						
Izmaiņas starptautiskajā politiskajā vai ekonomiskajā vidē						
Vadības risks						
Vadības komandas nespēja sastrādāties						
Vadības pieredzes trūkums						
Vadības maiņa						
Neprecīzi sadalīti pienākumi un veicamie uzdevumi						
Neefektīva procesa vadība						
Prasību neatbilstība EK izvirzītajām prasībām						
Komunikācijas risks valodas prasmi vai kultūras atšķirību dēļ						
Personāla risks						
Personāla pieredzes trūkums						
Personāla nepietiekama atbildība par veicamo darbu un tā izpildes kvalitāti						
Personāla maiņa						
Personāla nepietiekamas zināšanas un prasmes						
Specifisku apmācību iespēju trūkums tirgū						
Cilvēkresursu nepietiekamība institūcijā, to neefektīvs sadalījums						
Interesu konflikts						
Amatpersonu kvalitatīvas aizvietošanas apgrūtinājums						
Finanšu risks						
Valsts budžeta priekšfinansējuma trūkums						
Uz nepareiziem pieņēmumiem plānota finanšu plūsma						

Riska apraksts	Riska cēloņi	Varbūtība (1-5)	Seku apraksts	Sekas (1-4)	Riska līmenis (zems-vidējs-augsts)	Darbību apraksts risika novēršanai vai mazināšanai
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
Likumdošanas par finanšu nosacijumiem nepārziņšana						
Tirgus cenu nepārziņšana						
Inflācija, kuras dēļ plānotās izmaksas var būtiski atšķirties no reālajām						
Uzskaites/grāmatojumu risks						
Finansējuma neatbilstība darbībām						
Istenošanas risks						
Deleģēto funkciju nepietiekama pārraudzība						
Nepilnīga vai neatbilstoša organizatoriskā struktūra						
Neprecīzi definēti uzdevumi un atbildīgie						
Dokumentu apritē nepilnīgi izmantotas elektroniskās informācijas apmaiņas iespējas						
Nepietiekama informācijas drošība un nesankcionētas piekļuves risks						
Fonda informācijas sistēmas novēlota ieviešana, nepietiekams sistēmas aprobācijas laiks						
Krāpšanas gadījuma iestāšanās						
Juridiskais risks						
Izmaiņas normatīvajos aktos						
Normatīvo aktu neievērošana vai nepareiza interpretācija						
Nepareiza iepirkuma procedūras veikšana						
Līgumsaistību neievērošana						
Informācijas pieejamības un informācijas apmaiņas risks						
Informācijas nepietiekama apmaiņa starp procesā iesaistītajiem						
Neskaidra un neaktuāla informācija sabiedrībai un mērķa grupai						

Eiropas Atbalsta fonda vistrucīgākajām personām vadlīnijas risku pārvaldībai 2014.-2020. gada plānošanas periodā

Ieteicamā darba tabula riska iestāšanās varbūtības un seku – riska ietekmes noteikšanai

Darbības programmai raksturīgie faktori un riska līmeni ietekmējošie kritēriji, kas noteikti riska identificēšanas posmā un sagraupēti:

- izmaiņas ārējā vidē – politiskie lēmumi, izmaiņas mērķa grupā (skaitliskās vai saturiskās), izmaiņas fonda darbības programmā, normatīvo aktu prasības un izmaiņas tajās, izmaiņas citu fonda vadībā iesaistīto institūciju darbībā (strukturūrā, vadībā, darbiniekos, sistēmā, procesos, prasībās utt.), kam nelabvēlīga ietekme uz fonda finansējuma saņēmēju vai partnerorganizāciju;
- izmaiņas institūciju iekšējā vidē – strukturūrā, vadībā, darbiniekos, sistēmā, procesos, prasībās, komunikācijā;
- faktiskie notikumi – kļūdas, pārkāpumi, risku pārvaldības īstenošana;
- finansiālā ietekme – neatbilstošas izmaksas.

Kritērijs	Vērtējums	1	2	3	4	5
Varbūtība (riska iestāšanās iespējamība)	<p><u>maz ticama</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - procesu, kas saistīti ar attiecīgo risku, darbība ārējā un iekšējā vidē ir noteikta, relatīvi stabila un vēsturiskās kļūdas un nepilnības tajos pēdējā pusgada laikā nav konstatētas; - procesu īstenošanā ir apzināti iespējamie riski un pasākumi/rīcības to mazināšanai (un tie tiek īstenoti) 	<p><u>rela</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - procesu kas saistīti ar attiecīgo risku, darbība ārējā un iekšējā vidē ir noteikta, relatīvi stabila, tomēr pēdējā pusgada laikā tajos ir konstatētas kļūdas un nepilnības; - procesa īstenošanā ir apzināti iespējamie riski un pasākumi/rīcības to mazināšanai (un tie tiek īstenoti) 	<p><u>periodiska</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pēdējā pusgada laikā ir bijušas būtiskas izmaiņas strukturūrā, personālā, vadībā, sistēmā un procesos, kas saistīti ar attiecīgo risku, vai tās notiek šobrīd; -un/vai citi risku ietekmējošie faktori ir būtiski (divi vai vairāki); -procesa īstenošanā riski apzināti daļēji, tiek īstenoti pasākumi/rīcības konkrētā konstatētā riska novēršanai 	<p><u>atkārtota</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -risks atkārtoti īstenojies pēdējā pusgada laikā; -un/vai bijušas būtiskas (divas vai vairākas) izmaiņas iekšējā vai ārējā vidē; -pasākumi/rīcības riska novēršanai nav īstenoti vai īstenoti nepietiekamā apjomā 	<p><u>bieža</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - risks sistemiski īstenojies pēdējā pusgada laikā; - un/vai bijušas būtiskas (divas vai vairākas) izmaiņas iekšējā vai ārējā vidē; - pasākumi/rīcības riska novēršanai nav īstenoti 	
Sekas (ietekme)	<p><u>mazsvarīga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - riskam nav būtiskas ietekmes; - nav finansiālas ietekmes vai tās apmērs ir zem EUR 250. 	<p><u>vairāk mazsvarīga nekā svarīga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespējami finansiālie (tiešie, netiešie) zaudējumi vai problēmas ar finansējuma nodrošināšanu apjomā no EUR 250 līdz EUR 10 tūkst. 	<p><u>vairāk svarīga nekā mazsvarīga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespējami finansiālie (tiešie, netiešie) zaudējumi vai problēmas ar finansējuma nodrošināšanu robežās no EUR 10 tūkst līdz EUR 150 tūkst. 	<p><u>svarīga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespējami finansiālie (tiešie, netiešie) zaudējumi vai problēmas ar finansējuma nodrošināšanu apjomā virs EUR 150 tūkst. - atstāj ietekmi uz darbības programmas, normatīvo aktu un līgumu vai vienošanos par fonda līdzfinansēto darbību prasību izpildi 	<p><u>svarīga</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - iespējami finansiālie (tiešie, netiešie) zaudējumi vai problēmas ar finansējuma nodrošināšanu apjomā virs EUR 150 tūkst. - atstāj ietekmi uz darbības programmas, normatīvo aktu un līgumu vai vienošanos par fonda līdzfinansēto darbību prasību izpildi 	